

**Γνωμοδότηση Επιστημονικής Επιτροπής
για την Ειδική Ζώνη Διατήρησης «Λίμνη Παραλιμνίου-CY3000008»,
βάσει του άρθρου 15 του περί Προστασίας της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου
(Αρ.153(Ι)/2003)**

Ο γενικός στόχος της οδηγίας για τους Οικοτόπους 92/43/ΕΟΚ και κατά συνέπεια και της εθνικής νομοθεσίας Ν.153(Ι)/2003) είναι η διατήρηση ή /και αποκατάσταση της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης των οικοτόπων και των ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος. Οι οικοτόποι και τα είδη όπως αυτά αναφέρονται στα Παραρτήματα της Οδηγίας προστατεύονται με τον καθορισμό των ειδικών ζωνών διατήρησης (ΕΖΔ) όπως αυτές καθορίζονται στους καταλόγους που συνθέτουν το οικολογικό δίκτυο Natura 2000 για να παρέχεται προστασία στους πιο ευάλωτους από αυτούς.

Τόσο οι πρόνοιες της Ευρωπαϊκής όσο και της εθνικής νομοθεσίας επιβάλλουν συλλογική υποχρέωση στο Κράτος Μέλος (ΚΜ- Κύπρος) για διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών και των ενδιαιτημάτων τους στο δίκτυο Natura 2000 σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης.

Οι στόχοι διατήρησης αφορούν τον καθορισμό ευνοϊκών συνθηκών, σύμφωνα με τις οικολογικές απαιτήσεις για συγκεκριμένους οικοτόπους και είδη στον εκάστοτε τόπο. Η διατήρηση οικοτόπων και ειδών εντός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 σε ικανοποιητική κατάσταση θα συμβάλει στη συνολική διατήρηση σε εθνικό επίπεδο.

Η ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης ενός οικοτόπου επιτυγχάνεται όταν:

- περιοχή της φυσικής κατανομής του και οι εκτάσεις που περιέχει μένουν σταθερές ή αυξάνονται και
- η δομή και οι ειδικές λειτουργίες που απαιτούνται για την μακροπρόθεσμη συντήρησή του υφίστανται και είναι δυνατόν να συνεχίσουν να υφίστανται κατά το προβλεπτό μέλλον και
- η κατάσταση της διατήρησης των χαρακτηριστικών ειδών είναι ικανοποιητική

Η ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης ενός είδους επιτυγχάνεται όταν:

- από τα δεδομένα (σχετικά με την πορεία των πληθυσμών του οικείου είδους) φαίνεται ότι το είδος αυτό εξακολουθεί και μπορεί να εξακολουθεί μακροπρόθεσμα να αποτελεί ένα ζωτικό στοιχείο των φυσικών οικοτόπων στους οποίους ανήκει και
- η περιοχή της φυσικής κατανομής του είδους αυτού δεν φθίνει ούτε υπάρχει κίνδυνος να μειωθεί κατά το προβλεπτό μέλλον και
- υπάρχει και θα συνεχίσει πιθανόν να υπάρχει ένας οικοτόπος σε επαρκή έκταση ώστε οι πληθυσμοί του να διατηρηθούν μακροπρόθεσμα.

1. Γενικά

Καθορισμός Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (ΕΖΔ)

Ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ), ορίζεται ο Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) που εγκρίθηκε με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό 2008/335/ΕΚ και η οποία προτάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.153(Ι)/2003.

Η ΕΖΔ «Λίμνη Παραλιμνίου-CY3000008» υπάγεται διοικητικά στην Επαρχία Αμμοχώστου στον Δήμο Παραλιμνίου. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς περιλαμβάνει ιδιωτικές εκτάσεις (90%) και κρατική γη (10%).

Η οικολογική αξία της ΕΖΔ έγκειται στο υδροτοπικό οικοσύστημα (λίμνη), τα κανάλια και τον ποταμό, στους φυσικούς τύπους οικοτόπων και τις γεωργικές εκτάσεις που περιβάλλουν την λίμνη, καθώς και στα είδη και τα ενδιαιτήματά τους. Στην παρούσα Γνωμοδότηση δημοσιεύονται συγκεκριμένοι

στόχοι διατήρησης απαραίτητοι για τους τύπους φυσικών οικοτόπων και των ειδών που καθορίζονται ως αντικείμενα προστασίας στην ΕΖΔ.

2. Αντικείμενα Προστασίας της ΕΖΔ Λίμνη Παραλιμνίου - CY3000008

Αντικείμενα προστασίας της ΕΖΔ είναι:

- 1310 «Πρωτογενής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών»
- 1410 «Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*)
- 3140 «Σκληρά ολιγομεσοτροφικά ύδατα με βενθική βλάστηση χαροειδών (Characeae)»
- 92D0 «Παραποτάμιες στοές και συστάδες (Nerio-Tamaricetea) του Νότου »

- 4007 *Natrix natrix cypriaca*
- 1303 *Rhinolophus hipposideros*

3. Οικολογικές Απαιτήσεις, Στόχοι Διατήρησης και Μέτρα Διαχείρισης για τα αντικείμενα προστασίας της ΕΖΔ Λίμνη Παραλιμνίου

Για την ΕΖΔ «Λίμνη Παραλιμνίου» θα ισχύουν οι πρόνοιες των Σχεδίων Δράσης που θα καθοριστούν στον πλαίσιο του έργου LIFE IP Physis και αφορούν τους συγκεκριμένους οικοτόπους και είδη, καθώς και οι πρόνοιες (μέτρα) του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης (ΠΑΑ 2020-2027).

Σημ.: Το σύνολο των μέτρων που προτείνονται συμβάλλουν στην υλοποίηση όλων των στόχων διατήρησης που καταγράφονται στους πιο κάτω πίνακες, σύμφωνα με τις οικολογικές απαιτήσεις του εκάστοτε οικοτόπου και είδους της ΕΖΔ.

ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

1310 Πρωτογενής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών

Διατήρηση ή /και αποκατάσταση της κατάστασης διατήρησης, του οικοτόπου, εφαρμογή των στόχων διατήρησης:

Χαρακτηριστικά	Στόχοι	Μέτρα	Σημείωση
Έκταση <u>οικοτόπου</u>	Διατήρηση Εκτάριων (Ha)	Διατήρηση της υδρομορφολογικής κατάστασης της λίμνης και της έκτασης του οικοτόπου	Πρόκειται για δυο τύπους πρόσκοπτης, εφήμερης βλάστησης. Αναπτύσσονται σε λασπώδεις και αμμώδεις θέσεις στις παρυφές των υδροτοπικών συστημάτων, στα όρια αλμυρών λιμνών, που παραμένουν κατακλυσμένες για μεγάλο χρονικό διάστημα.
Κατανομή οικοτόπου	Διατήρηση της κατανομής οικοτόπου - (ha)	Διατήρηση της υδρομορφολογικής κατάστασης της λίμνης και της κατανομής του στην ΕΖΔ	Ο οικοτόπος εμφανίζεται στις παρυφές τις λίμνης.
Σύνθεση βλάστησης: τυπικά είδη π.χ. <i>Haloperpis amplexicaulis</i> ,	Διατήρηση έκτασης τυπικών ειδών σε καλή κατάσταση και αφθονία	Διατήρηση υδρολογικών συνθηκών του οικοτόπου Έλεγχος ή και απομάκρυνση της ανταγωνιστικής (καλάμι)	Οι αλονιτρόφιλες κοινότητες φύονται / απαντούν στις παρυφές της λίμνης. Λόγω της αυξομείωσης της στάθμης του νερού παρατηρείται αύξηση ΞΧΕ

Salicornia europaea etc.		βλάστησης και χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΞΧΕ) από το υγροτοπικό οικοσύστημα	
Δομή οικοτόπου βλάστησης:	Διατήρηση της δομής / κατάστασης του οικοτόπου - Βιολογική σύνθεση ειδών	Διατήρηση των υδρολογικών συνθηκών και της δομής των τυπικών ειδών που συνθέτουν τον οικοτόπο	Ο οικοτόπος αναπτύσσεται σε αλμυρό/υφάλμυρο νερό (κατακλύζονται).
Λειτουργία οικοτόπου	Διατήρηση των φυσικών διεργασιών (τυπικά είδη /νερό)	Διατήρηση των αβιοτικών και βιοτικών παραμέτρων του οικοτόπου- αλονιτρόφιλων φυτοκοινοτήτων καθώς και των υδατικών συνθηκών	Η λειτουργία του οικοτόπου βασίζεται στις φυσικές διεργασίες (κατάκλισης), λασπώδεις και αμμώδεις θέσεις και την παρουσία των τυπικών ειδών.
Κατάσταση οικοτόπου	Ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης	Διατήρηση της έκτασης και βελτίωση /αποκατάσταση οικοτόπου από χωροκατακτητικά ξένα είδη ή και ανταγωνιστική βλάστηση, καθώς και άλλες πιέσεις (αλλαγές στο υδατικό ισοζύγιο)	Ο οικοτόπος 1310 δέχεται ανθρωπογενείς πιέσεις αλλά και φυσικές (εξάρτηση από υδατικές συνθήκες)
Διατάραξη/ Υποβάθμιση	Έλεγχος ανθρωπογενών πιέσεων και διαχείριση /παρακολούθηση υδατικών συνθηκών.	Βελτίωση ή /και αποκατάσταση οικοτόπου	Ο έλεγχος της ποιότητας και ποσότητας νερού αποτελούν σημαντική παράμετρο για την κατάσταση διατήρησης του οικοτόπου καθώς και έλεγχος των ΧΧΕ ή και άλλων πιέσεων (π.χ. διατάραξη από τροχοφόρα)

1410 Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*)

Διατήρηση ή /και αποκατάσταση της κατάστασης διατήρησης, του οικοτόπου, εφαρμογή των στόχων διατήρησης:

Χαρακτηριστικά	Μέτρα	Στόχοι	Σημείωσης
Έκταση <u>οικοτόπου</u>	Διατήρηση Εκτάρων (Ha)	Διατήρηση της υδρομορφολογικής κατάστασης της λίμνης και της έκτασης του οικοτόπου (διατήρηση του υδατικού ισοζυγίου)	Πρόκειται για Μεσογειακά αλοφυτικά λιβάδια με κοινότητες πολυετών κυπεροειδών (Cyperaceae, Juncaceae), και ψηλών αγρωστωδών (Poaceae) που αναπτύσσονται σε κοιλάματα των υγροτοπικών συστημάτων που κατακλύζονται περιοδικά και διατηρούν την υγρασία του εδάφους σχεδόν συνέχεια.
Κατανομή οικοτόπου	Διατήρηση παρουσίας (occurrence) οικοτόπου και διασποράς του στην ΕΖΔ	Διατήρηση της υδρομορφολογικής κατάστασης της λίμνης (διατήρηση του υδατικού ισοζυγίου) και της κατανομής του οικοτόπου	Ο οικοτόπος εμφανίζεται κυρίως στις παρυφές της Λίμνης.
Σύνθεση βλάστησης: τυπικά είδη π.χ. κυπεροειδή <i>Juncus maritimus</i> , <i>J.</i>	Διατήρηση της έκτασης των τυπικών ειδών που συνθέτουν τον οικοτόπο σε	Διατήρηση τυπικών ειδών που συνθέτουν τον οικοτόπο σε καλή κατάσταση	Τα Μεσογειακά αλοφυτικά λιβάδια αναπτύσσονται στις παρυφές της λίμνης

<i>subulatus</i> , etc., αλόφυτα, <i>Limonium mucronulatum</i> , etc..	καλή κατάσταση και αφθονία		
Δομή βλάστησης:	Διατήρηση της δομής του οικότοπου	Διατήρηση των τυπικών ειδών που συνθέτουν τον οικότοπο	Ο οικότοπος αναπτύσσεται σε αλμυρό/υφάλμυρο νερό (κατακλύζονται).
Λειτουργία οικότοπου	Διατήρηση φυσικών διεργασιών και των απαιτούμενων υδατικών συνθηκών της ΕΖΔ	Διατήρηση των υδρομορφολογικών συνθηκών της λίμνης και των φυτοκοινωνιών που συνθέτουν τον οικότοπο	Η δομή και λειτουργία του οικότοπου βασίζεται στις φυσικές διεργασίες (κατάκλισης), λασπώδεις θέσεις.
Κατάσταση οικότοπου	Ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης	Βελτίωση ή και αποκατάσταση της κατάσταση διατήρησης του οικότοπου – εφαρμογή μέτρων	Η κατάσταση διατήρησης του οικότοπου βασίζεται στις φυσικές διεργασίες και τον έλεγχο των απειλών και πιέσεων.
Διατάραξη/ Υποβάθμιση	Έλεγχος πιέσεων και απειλών – παρακολούθηση	Έλεγχος των πιέσεων (π.χ. χωροκατακτικά ξένα είδη) και Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης	Ο έλεγχος της διατάραξης από τροχοφόρα αλλά και το υδατικό ισοζύγιο θα συμβάλουν στην ικανοποιητική διατήρηση του οικότοπου

3140 Σκληρά ολιγομεσοτροφικά ύδατα με βενθική βλάστηση χαροειδών (*Characeae*)

Διατήρηση ή /και αποκατάσταση της κατάστασης διατήρησης, του οικότοπου, εφαρμογή των στόχων διατήρησης:

Χαρακτηριστικά	Στόχοι	Μέτρα	Σημειώσεις
Έκταση οικότοπου	Διατήρηση της έκτασης (ha)	Διατήρηση μόνιμης ροής νερού στα κανάλια –ή και αποκατάσταση οικότοπου Διατήρηση καναλιών εντός της ΕΖΔ	Ο οικότοπος στην ΕΖΔ απαντά στα τεχνικά κανάλια (δημιουργία καναλιών κυρίως για το νερόφιδο)
Κατανομή οικότοπου (υποδεικνύει παρουσία ή απουσία του οικότοπου)	Διατήρηση παρουσίας (occurrence) οικότοπου και διασποράς του στην ΕΖΔ	Διατήρηση μόνιμης ροής νερού –ή και αποκατάσταση οικότοπου Διατήρηση καναλιών εντός της ΕΖΔ	Η έκταση του οικότοπου περιορίζεται όπου υπάρχει μόνιμη ροή ή και λιμνάζων νερό στα κανάλια (ρηχά κανάλια)
Σύνθεση/Δομή βλάστησης: τυπικά είδη	Διατήρηση τυπικών ειδών	Διατήρηση μόνιμης ροής νερού και των τυπικών ειδών –ή και αποκατάσταση οικότοπου Διατήρηση λιμνίων εντός των υδατορεμάτων	Στην διατήρηση της δομής συμβάλλει η μορφολογία των υδάτινων σωμάτων. Ο οικότοπος απαντά σε μόνιμες υδατικές συνθήκες (λιμνάζοντα νερά)

Λειτουργία οικοτόπου	Διατήρηση φυσικών διεργασιών (υδατικό ισοζύγιο)	Διατήρηση μόνιμης ροής νερού, καθώς και της δομής και λειτουργίας –ή και αποκατάσταση οικοτόπου Διατήρηση λιμνίων εντός των καναλιών της Λίμνης η και του ποταμού Αποκατάσταση από ΞΧΕ και ανταγωνιστική βλάστηση	Ο οικοτόπος εξαρτάται από την υδρομορφολογία των υδάτινων σωμάτων και τις υδατικές συνθήκες που επικρατούν τόσο για την δομή όσο και τη λειτουργία του
Κατάσταση οικοτόπου	Ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης	Βελτίωση/αποκατάσταση της κατάσταση διατήρησης του οικοτόπου – διατήρηση νερού στα κανάλια	Η κατάσταση του οικοτόπου βασίζεται στις φυσικές διεργασίες και τον έλεγχο των απειλών και πιέσεων (κυρίως έλεγχος των υδατικών συνθηκών αλλά και ΧΞΕ).
Διατάραξη/Υποβάθμιση	Έλεγχος πιέσεων και απειλών (απόληψη νερού και διάνοιξη των καναλιών καθώς και ΞΧΕ)	Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης – παρακολούθηση υδατικών συνθηκών και έλεγχος ΧΞΕ	Ο εν λόγω οικοτόπος εξαρτάται από μόνιμη παρουσία νερού στα κανάλια

92D0 - «Παραποτάμιες στοές και συστάδες (Nerio-Tamaricetea) του Νότου»

Διατήρηση ή /και αποκατάσταση της κατάστασης διατήρησης, του οικοτόπου, εφαρμογή των στόχων διατήρησης:

Χαρακτηριστικά	Στόχοι	Μέτρα	Σημειώσεις
Έκταση οικοτόπου	Διατήρηση έκτασης(ha)	Αποκατάσταση /έλεγχος ή και απομάκρυνση της ανταγωνιστικής βλάστησης και των χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ)	Ο οικοτόπος στην ΕΖΔ απαντά στις παρυφές της Λίμνης και των λιμνίων
Κατανομή οικοτόπου (υποδεικνύει παρουσία ή απουσία του οικοτόπου)	Διατήρηση παρουσίας (occurrence) οικοτόπου και διασποράς του στην ΕΖΔ	Έλεγχος ή και απομάκρυνση της ανταγωνιστικής βλάστησης	Ο οικοτόπος εμφανίζεται στις παρυφές της ΕΖΔ και στις παρυφές των καναλιών και στον ποταμό
Σύνθεση/Δομή βλάστησης: τυπικά είδη	Διατήρησης της δομής και της σύνθεσης του οικοτόπου	Έλεγχος ή και απομάκρυνση της ανταγωνιστικής βλάστησης και των χωροκατακτητικών ξένων ειδών (ΧΞΕ)	Τα χαρακτηριστικά είδη είναι θάμνοι <i>Nerium oleander</i> (πικροδάφνη) και <i>Tamarix spp.</i> (αλμυρίκι, μέρικος). Στην Λίμνη το κυρίαρχο είδος είναι τα <i>Tamarix spp.</i>
Λειτουργία οικοτόπου	Διατήρηση φυσικών διεργασιών	Διατήρηση της δομής/μορφολογίας της λίμνης και των υδατικών συνθηκών (μικρός όγκος νερού)	Η δομή και λειτουργία του οικοτόπου βασίζεται στην φυσικότητα της Λίμνης και των υδατικών συνθηκών της
Κατάσταση	Ικανοποιητική	Βελτίωση ή και	Η κατάσταση του οικοτόπου

οικοτόπου	κατάσταση διατήρησης	αποκατάσταση της κατάστασης διατήρησης του οικοτόπου	βασίζεται στις φυσικές διεργασίες και των έλεγχου των απειλών και πιέσεων (κυρίως εκχέρωση/αποκοπή και ΧΞΕ).
Διατάραξη/Υποβάθμιση	Έλεγχος πιέσεων και απειλών	Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης και αποκατάσταση	Ο εν λόγω οικοτόπος απαντά περιμετρικά κυρίως των νότιων καναλιών της λίμνης και γειτνιάζει με γεωργικές γαίες

ΕΙΔΗ

4007 *Natrix natrix cypriaca*

Διατήρηση της κατάστασης διατήρησης του είδους, και αποκατάσταση του ενδιαιτημάτων του εφαρμογή των στόχων διατήρησης:

Χαρακτηριστικά	Στόχοι	Μέτρα	Σημειώσεις
Πληθυσμός & Κατανομή του είδους	Διατήρηση ή και αύξηση πληθυσμού Διατήρηση ή και ενίσχυση του εύρους διασποράς του είδους (άτομα ενήλικα και νεαρά)–	Μελέτη για καταγραφή πληθυσμού - θα μελετηθεί η ενίσχυση πληθυσμού με αναπαραγωγή σε αιχμαλωσία Έλεγχος /Μείωση οχληρίας/διατάραξης των ενδιαιτημάτων (αποφυγή επεμβάσεων στην Λίμνη και ποταμό)	Το είδος έχει καταγραφεί στην λίμνη (κανάλια) και στον ποταμό που ρέει σε αυτή. Ο πληθυσμός του είδους είναι μικρός. Απαιτείται μελέτη αξιολόγησης του πληθυσμού στην ΕΖΔ και της δομής του (αναλογία πληθυσμού και ηλικιακή δομή)
Πρόσβαση σε κατάλληλο ενδιαίτημα /βιότοπο	Διατήρηση υγροτοπικού οικοσυστήματος (λίμνη/λιμνία/ποταμός) και συνεκτικότητας του (κανάλια), καθώς και διατήρηση υδατικού στοιχείου	Εξασφάλιση υδατικού ισοζυγίου στο υγροτοπικό οικοσύστημα (λιμνία/κανάλια και ποταμός) Διατήρηση βλάστησης περιμετρικά των κύριων λιμνίων και ποταμού Παρακολούθηση ποιότητας νερού και διαχείριση υδατικού ισοζυγίου (ποιότητα και ποσότητας νερού στα λιμνία/κανάλια/ποταμός και έλεγχος φυτοπροστατευτικών προϊόντων στα παρακείμενα αγροτεμαχία περιμετρικά της λίμνης)	Σύμφωνα με τις γνώσεις για την οικολογία του είδους αυτό απαντά σε υδάτινα σώματα (ποτάμια, φράγματα και λίμνες) και τρέφεται κυρίως με βατράχια. Η διατήρηση του νερού εξασφαλίζει και την ποιότητα των ενδιαιτημάτων του είδους για τροφοληψία (κύρια τροφή τα βατράχια)
Αναπαραγωγική συμπεριφορά	Διατήρηση και ενίσχυση τόπων αναπαραγωγής	Διατήρηση στοιχείων του τοπίου (ξερολιθιές, λιθοσωροί, όχθες)	Σύμφωνα με την υφιστάμενη γνώση οι τόποι αναπαραγωγής θα πρέπει να διατηρούνται σε φυσική κατάσταση και

		Βελτίωση αναπαραγωγικών βιοτόπων -Τοποθέτηση λιθοσορών (rock-piles)	αποτελούν τις παρυφές της Λίμνης και περιοχές κοντά στα κανάλια και τον ποταμό
		Διατήρηση λιμνίων με νερό, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ή και περιόδους ξηρασίας	
		Παρακολούθηση ηλικιακής σύνθεσης και φύλου του είδους	
Σύνθεση Πληθυσμού και ενίσχυση του	Διατήρηση πληθυσμού αναλογίας φύλου θηλυκών και αρσενικών ενήλικων, και νεαρών ατόμων	Παρακολούθηση και αξιολόγηση της ηλικιακής σύνθεσης του πληθυσμού και της Αναπαραγωγή σε αιχμαλωσία και παρακολούθηση αναλογίας φύλου	Ο ελάχιστος βιώσιμος πληθυσμός (ΕΒΠ) είναι ένα κατώτερο όριο στον πληθυσμό ενός είδους, έτσι ώστε να μπορεί να επιβιώσει στην άγρια φύση και αναφέρεται στο μικρότερο δυνατό μέγεθος στο οποίο μπορεί να υπάρχει ένας βιολογικός πληθυσμός χωρίς να αντιμετωπίζει εξαφάνιση από φυσικές καταστροφές ή από δημογραφική, περιβαλλοντική ή γενετική καταστροφή/διάβρωση (gene erosion) .
Κατάσταση διατήρησης του είδους	Ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης	Βελτίωση/ενίσχυση του είδους καθώς και αποκατάσταση των ενδιαιτημάτων. Έλεγχος των πιέσεων και απειλών (έλεγχος απόληψης νερού από τα κανάλια και έλεγχος χρήσης ζιζανιοκτόνων, φυτοπροστατευτικών ή και ψεκασμοί για κουνούπια)	Η κατάσταση διατήρησης του είδους έγκειται στον έλεγχο των απειλών και πιέσεων.
Διατάραξη/Υποβάθμιση	Έλεγχος πιέσεων και απειλών και αποκατάσταση ενδιαιτημάτων του είδους	Έλεγχος του βαθμού όχλησης και διατάραξης του είδους και του ενδιαιτημάτων του διατήρησης του είδους καθώς και βελτίωση των ενδιαιτημάτων του.	Το είδος διατρέχει κινδύνους τόσο από ανθρωπογενή παράγοντες (θανάτωση αποξήρανση λιμνίων) όσο και φυσικούς (ξηρασία)

1303 *Rhinolophus hipposideros*

Διατήρηση της κατάστασης διατήρησης του είδους, και αποκατάσταση του ενδιαιτημάτων του εφαρμογή των στόχων διατήρησης:

Χαρακτηριστικά	Στόχοι	Μέτρα	Σημειώσεις
Πληθυσμός & Κατανομή του είδους	Διατήρηση αριθμού ατόμων που χρησιμοποιούν την περιοχή κυρίως για τροφοληψία	Παρακολούθηση πληθυσμού	Το είδος χρησιμοποιεί την περιοχή για τροφοληψία

Πρόσβαση σε κατάλληλο ενδιαίτημα /βιότοπο	Διατήρηση του εύρους εξάπλωσης του είδους εντός και εκτός της ΕΖΔ και αποφυγή υποβάθμισης/ διατάραξης των ενδιαιτημάτων	Διατήρηση της υδρομορφολογικής κατάστασης της λίμνης και του υδατικού ισοζυγίου καθώς και διατήρηση των γεωργικών δραστηριοτήτων περιμετρικά της Λίμνης.	Το είδος είναι εντομοφάγο και τρέφεται περιμετρικά της Λίμνης
Σύνθεση Πληθυσμού και ενίσχυση του	Διατήρηση αναλογίας φύλου και ηλικίας	Παρακολούθηση της σύνθεσης του πληθυσμού	Η σύνθεση του πληθυσμού <i>Rhinolophus hipposideros</i> αποτελεί σημαντική παράμετρο για την διαβίωση του είδους.
Κατάσταση διατήρησης του είδους	Διατήρηση ειδών σε ευνοϊκή/ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης	Διατήρηση Λίμνης και αγροτεμαχίων (ενδιαίτηματα τροφοληψίας)	Το είδος χρησιμοποιεί την λίμνη για τροφολοψία
Διατάραξη/ Υποβάθμιση	Έλεγχος πιέσεων και απειλών για το είδος και το ενδιαίτημα τους	Διατήρηση υδατικού ισοζυγίου και τις βλάστησης περιμετρικά της Λίμνης	
Στοιχεία τοπίου-Γραμμικά χαρακτηριστικά	Διατήρηση των στοιχείων του τοπίου ή και μείωση της υποβάθμισης /απώλειας τους , εντός της ΕΖΔ αλλά και στην ευρύτερη περιοχή	Διατήρηση καλλιεργειών	Το είδος ακολουθεί διαδρομές μετακίνησης από τους χώρους αναπαραγωγής στους χώρους τροφοληψίας μιας ζώνης περίπου 10 χιλιομέτρων

4. Πιέσεις ή και απειλές στους οικοτόπους και τα είδη της ΕΖΔ «Λίμνη Παραλιμνίου» (σε σχέση με τους στόχους διατήρησής τους)

Στην Ειδική Ζώνη Διατήρησης «Λίμνη Παραλιμνίου-CY3000008», γίνεται εισήγηση όπως αποφευχθούν ή και περιοριστούν ή και ρυθμιστούν οι πιο κάτω πράξεις, δραστηριότητες ή λειτουργίες, οι οποίες υποβαθμίζουν τους φυσικούς οικοτόπους και τους οικοτόπους των ειδών, σε σχέση με τους στόχους διατήρησής τους:

Σημ. Κάποιες από τις πιο κάτω δράσεις ήδη απαγορεύονται σύμφωνα με τον βασικό νόμο και η απαγόρευση τους θα πρέπει να διατηρηθεί και στο Διάταγμα που θα εκδώσει ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

1. Αλλαγή χρήσης γης (αναπτύξεις, υποδομές κ.α.). Η αλλαγή χρήσης γης μπορεί να απαιτεί εκχέρσωση φυσικής βλάστησης, μορφολογική αλλοίωση της λίμνης, των καναλιών και του ποταμού (γενικές επεμβάσεις στην λίμνη –υγράτοπος καθώς και στα κανάλια περιμετρικά και αγροτεμάχια).
2. Επεμβάσεις στην λίμνη με τροχοφόρα, αερομοντελισμός, πτήσεις drones, καθώς και επεμβάσεις στο υδατικό ισοζύγιο και αποθέσεις μπαζών και σκουπιδιών.
3. Άντληση ή και απόληψη νερού από την λίμνη (λιμνία/κανάλια) και ποταμό ή και άνοιγμα καναλιών για αποξήρανση λόγω εκκόλαψης κουνουπίων.
4. Αλλαγή του υδατικού ισοζυγίου και της δομής και λειτουργίας του οικοσυστήματος (οικότοποι και είδη).
5. Χρήση φυτοφαρμάκων και ζιζανιοκτόνων, καθώς και σκευασμάτων για τα κουνούπια (εξαιρουμένων των βιολογικών σκευασμάτων) σε κοντινή απόσταση (όπως καθορίζεται από τον περί Φυτοπροστατευτικών προϊόντων νόμο του 2011 και της Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ) ή και μέσα στην λίμνη (λιμνία και κανάλια) και ποταμό.
6. Η σύλληψη ή /και θανάτωση ή και παρενόχληση άγριων ειδών πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος, τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II του Νόμου και κυρίως του είδους *Natrix natrix cypriaca*.
7. Η αποκομιδή, συλλογή, κοπή, εκρίζωση ή καταστροφή ειδών χλωρίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος τα οποία περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II του Νόμου ή και που συνθέτουν τους οικοτόπους που απαντώνται στην ΕΖΔ.
8. Εργασίες στο υδροτοπικό οικοσύστημα (επεμβάσεις ή και κατασκευές επί της Λίμνης ή και εντός του ποταμού) οι οποίες δύναται να αλλοιώσουν/υποβαθμίσουν την μορφολογία της λίμνης και υδρομορφολογία του ποταμού, να κατακερματίσουν τους οικοτόπους και τα ενδιαίτηματα των ειδών και να προκαλέσουν οχληρία στα είδη άγριας ζωής, καθώς και να προκαλέσουν απώλεια οικοτόπων και των ενδιαιτημάτων των ειδών.
9. Χωροθέτηση έργων τα οποία μπορεί να υποβαθμίσουν τους βιότοπους τροφοληψίας των ειδών ή και να προκαλέσουν απώλεια των ενδιαιτημάτων των ειδών.
10. Η εισαγωγή ξένων ειδών (φυτά και ζώα), ή /και η απελευθέρωση μη ιθαγενών ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας εντός της ΕΖΔ.
11. Η διάνοιξη ή κατασκευή ή δημιουργία δρόμων ή και μονοπατιών κυρίως παρά την κοίτη του ποταμού ή και πλησίον της Λίμνης (εξαιρουμένης της περιοχής εντός της Οικιστικής Ζώνης).
12. Η απόρριψη στερεών ή και υγρών αποβλήτων ή και η εναπόθεση σκουπιδιών και η καθ' οιονδήποτε τρόπο ρύπανση της ΕΖΔ, ιδιαίτερα εντός της Λίμνης και κοίτης του ποταμού.
13. Η καταστροφή ή και βλάβη ή και διατάραξη ή και υποβάθμιση των οικοτόπων που καταγράφονται στο Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων της ΕΖΔ, όπως αυτό εκάστοτε τροποποιείται.
14. Το άναμμα φωτιάς.
15. Η δάσωση γεωργικών γαιών συμπεριλαμβανομένων γαιών όπου έχει εγκαταλειφθεί η γεωργία.
16. Η απόληψη οποιουδήποτε υλικού ή και λατόμευση εντός της ΕΖΔ και ιδιαίτερα από την Λίμνη και κοίτη του ποταμού.

5. Πράξεις ή και Δραστηριότητες, που δυνατόν να επιτρέπονται με βάση οποιαδήποτε άλλη νομοθεσία, και οι οποίες δύναται να επηρεάσουν δυσμενώς την ΕΖΔ και για τις οποίες θα πρέπει να λαμβάνεται η σύμφωνη γνώμη της Περιβαλλοντικής Αρχής

5.1. Οι πιο κάτω δραστηριότητες δύναται να πραγματοποιηθούν μόνο εάν ληφθεί η συγκατάθεση της Περιβαλλοντικής Αρχής, μετά από γραπτή αίτηση προς τις αρμόδιες αρχές για την εκτέλεση της δραστηριότητας:

(α) Η δημιουργία αναβαθμίδων, η εκχέρσωση, αναδιάρθρωση και ισοπέδωση γεωργικών γαιών και εγκαταλελειμμένων γεωργικών γαιών,

(β) Η αλλαγή χρήσης γης στις πιο κάτω περιπτώσεις:

- i. Από γεωργική σε άλλη χρήση (εξαιρούνται τα σχέδια ή και έργα τα οποία υπόκεινται στη διαδικασία του άρθρου 16 του περί Προστασίας της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου Αρ.153(Ι)/2003).
- ii. Από ένας είδος καλλιέργειας σε άλλο

(γ) Η έρευνα που διεξάγεται για ιδιωτικούς σκοπούς

(δ) Η χρήση γενετικού υλικού για ιδιωτικούς σκοπούς

(ε) Δραστηριότητες για εκτέλεση νέων ή και βελτίωση υφιστάμενων έργων ελαφριάς υποδομής, όπως περιφράξεις, ενημερωτικές πινακίδες, επιστημονικός εξοπλισμός, ξύλινα παγκάκια, ξύλινα στέγαστρα, παρατηρητήρια, σήμανση περιοχών και μονοπατιών. Εξαιρούνται τα έργα που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης της ΕΖΔ.

5.2. Για τα πιο κάτω τα οποία εκτελούνται από τις αρμόδιες αρχές ή και φορείς διαχείρισης, υπάρχει απαίτηση ενημέρωσης της Περιβαλλοντικής Αρχής:

(α) Εφαρμογή των Σχεδίων Δράσης όπως αυτά θα εκπονηθούν στο πλαίσιο του έργου LIFE IP Physis (Managing the Natura 2000 network in Cyprus and shaping a sustainable future)

(β) Δραστηριότητες για την διαχείριση των οικοτόπων και ειδών και των ενδιαιτημάτων τους. Υλοποίηση διαχειριστικών δράσεων και εκτέλεση μικρής κλίμακας έργων και εργασιών που αποσκοπούν στη βελτίωση, διατήρηση ή και αποκατάσταση των οικοτόπων και ειδών και των ενδιαιτημάτων τους, για βελτίωση της κατάστασης διατήρησής τους,

(γ) Δραστηριότητες για την ερμηνεία του περιβάλλοντος (περιλαμβάνει εκτέλεση νέων ή και βελτίωση υφιστάμενων έργων ελαφριάς υποδομής, όπως περιφράξεις, ενημερωτικές πινακίδες, επιστημονικό εξοπλισμό, ξύλινα παγκάκια, ξύλινα στέγαστρα, παρατηρητήρια, σήμανση περιοχών και μονοπατιών),

(δ) Δραστηριότητα ή και αποκατάσταση οικοτόπων και ειδών και των ενδιαιτημάτων τους από τα χωροκατακτητικά ξένα είδη,

(ε) Εφαρμογή των μέτρων για το Δίκτυο Natura 2000 όπως καθορίζονται και τροποποιούνται στο εκάστοτε Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2020-2027.

5.3. Οποιοδήποτε άλλο σχέδιο ή και έργο ή και δραστηριότητα δεν περιλαμβάνεται στις παραγράφους 5.1 και 5.2 υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 16 του περί Προστασίας της Φύσης και Άγριας Ζωής Νόμου (Αρ.153(Ι)/2003).

Η παρούσα Γνωμοδότηση ετοιμάστηκε μετά από απόφαση της Επιστημονικής Επιτροπής που λήφθηκε κατά τη συνεδρία της στις 04.02.2021 (109^η) και επικυρώθηκε κατά τη συνεδρία της στις 12.5.2021 (110^η).

Η παρούσα Γνωμοδότηση υποβάλλεται στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, από τον Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος, για την έκδοση Διατάγματος Διαχείρισης και Προστασίας της Φύσης για τη Ειδικής Ζώνης Διατήρησης «Λίμνη Παραλιμνίου-CY3000008», βάσει του Άρθρου 15 του Ν.153(Ι)/2003.*

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μάιος 2021

Κώστας Χατζηπαναγιώτου
Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής

Αρ.Φακ. 02.15.001.003

*** Σημείωση:**

Σύμφωνα με το άρθρο 15, εδάφιο 3(α), η Επιστημονική Επιτροπή πριν υποβάλει την παρούσα Γνωμοδότηση στον Υπουργό, δημοσιεύει στον ημερήσιο τύπο γνωστοποίηση, με την οποία καλείται ο κάθε ενδιαφερόμενος να υποβάλει στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος, εντός 30 ημερών, τυχόν απόψεις, παρατηρήσεις ή ενστάσεις επί της Γνωμοδότησης.

Η Επιστημονική Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 15, εδάφιο 3(β) θα εξετάσει τις υποβληθείσες ενστάσεις και δύναται να τροποποιήσει ανάλογα την Γνωμοδότηση της.

Η τελική Γνωμοδότηση, με τυχόν τροποποιήσεις και συνοδευόμενη από έκθεση σχετικά με τις απόψεις, παρατηρήσεις ή ενστάσεις που υποβλήθηκαν και τον τρόπο χειρισμού τους [άρθρο 15, εδάφιο 3(γ)], θα υποβληθεί στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για την έκδοση Διατάγματος Διαχείρισης και Προστασίας της Φύσης για τη Ειδικής Ζώνης Διατήρησης «Λίμνη Παραλιμνίου - CY3000008», βάσει του Άρθρου 15(1) του Ν.153(Ι)/2003.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Μάιος, 2021